

12.10.2006 20:30 – 22.10.2006 00:30

Kappadokie: Göreme, Istanbul

fotky: petr.jelinek@noveveseli.cz

Expedice č. 1 - **Kappadokie** 2006

Turecko: ... a trocha historie

Na území dnešního Turecka existovala ve starověku mimo jiné **chetitská říše**. Část Turecka pak byla osídlena Řeky, později se stala součástí **římské říše** a nakonec **byzantské říše**. Od 11. století docházelo k osídlování tureckými obyvatelstvem.

Roku 1299 se Osman I. stal prvním sultánem **osmanské říše**, která jako muslimský stát započala s výboji do Evropy, Asie i Afriky. Sultán jako hlava osmanské říše měl neomezenou (absolutní) moc.

Osmanská říše zanikla v roce 1923, kdy byla založena republika **Kemalem Atatürkem**. Ten sekularizoval stát a zavedl mnohé jiné reformy s dalekosáhlými důsledky.

Všude přítomný **Mustafa Kemal Atatürk (1881 – 1938)**, zakladatel moderní Turecké republiky v roce 1923

- 1948 – Turecko spoluzakládá OECD
- 1952 – Turecko přistupuje k NATO
- 1987 – Turecko podává žádost o plné členství ES
- 1996 – celní unie s EU vstupuje v platnost
- 1999 – Turecko dostává status kandidátská země EU
- 2002 – velké ústavní reformy požadované EU (zrušení trestu smrti, ...)

TURECKO 152 x 67 mm LEXIKON

Turecko: ... pár základních údajů

Turecko leží na pomezí Evropy (3% území) a Asie (poloostrov Malá Asie neboli Anatolie).

Evropskou část Turecka tvoří **Východní Thrákie**, hraničící s Bulharskem a Řeckem. Asijská část, **Anatolie**, je značně hornatá. Uprostřed se rozkládá náhorní plošina.

Pobřežní roviny jsou úzké, mezi nimi a centrální plošinou leží pohoří **Taurus** (podél pobřeží Středozemního moře) a **Köroğlu** (podél pobřeží Černého moře).

Východní Turecko je nejhornatější částí země. Pramení zde řeky Euphrat, Tigris a Aras, leží tu jezero Van a nejvyšší turecká hora, biblický **Ararat** (5165 m).

Odkazy:

- <http://www.turecko.cz>
- <http://turecko.orbion.cz>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Turecko>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Mustafa_Kemal_Atat%C3%BCrk

Rozloha: 780 580 km² (36. na světě)

Počet obyvatel: 70,4 mil. obyv. (17. na světě) ... z roku 2006

Hustota zalidnění: 90 obyvatel na km² (106. na světě)

Nejvyšší hora: Ararat (5165 m) **Náboženství:** islám a křesťanství

Časové pásmo: UTC +2 **Národnost:** Turci (80%), Kurdové (20%)

Měna: turecká lira (TLR) **Hlavní město:** Ankara (3 mil. obyv.)

Expedice č. 1 - Kappadokie 2006 (Turecko)

(neděle 12.10.2006 – neděle 22.10.2006)

Projeli jsme celkem přes 6 zemí:

Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Bulharsko, Turecko, Rumunsko

Počet účastníků: 4 (Libor, Rostá, Jirka a Petr)

Jeli jsme autem: Ford Transit (naftáčkem) 😊

Do Turecka jsme jeli po trase:

Žďár nad Sázavou – Velké Meziříčí – Brno – Bratislava – Budapešť – Bělehrad – Sofie – Edirne

Počet hraničních kontrol: přes 40

Celkem jsme autem ujeli: přes 5500 km

Trasu Velké Meziříčí (Česko) – Edirne (Turecko) jsme ujeli:

za 20 hodin (včetně přestávek), čistá jízda cca 17 hodin

Trasa Velké Meziříčí – Edirne byla dlouhá: přes 1430 km

V Turecku jsme jeli po trase:

Edirne – Istanbul – Ankara – Göreme – Aksaray – Ankara – Istanbul

V Turecku jsme spali na těchto místech:

Edirne (13.10.2006) – Göreme (14. – 17.10.2006) – Istanbul (19.10.2006)

Nejvyšší dosažená nadmořská výška: cca 1400 m v

Nejnižší dosažená nadmořská výška: cca 10 m v Istanbulu

Expedice č. 1 – Kappadokie 2006

Do Turecka jsme jeli po trase (viz na mapě):

Žďár n/Sáz – Velké Meziříčí – Brno – Bratislava – Budapešť – Bělehrad – Sofie – Edirne – Göreme

Expedice č. 1 – Kappadokie 2006

V Turecku jsme jeli po trase (viz na mapě):

Edirne – Göreme – Istanbul

Čtvrtek	12.10.2006	odjezd 20:30 hod. z Velkého Meziříčí
Pátek	13.10.2006	příjezd 16:25 Edirne (Turecko) a večerní prohlídka města
Sobota	14.10.2006	odjezd 7:25 z Edirne (Turecko), příjezd v cca 19:00 Göreme (Turecko)
Neděle	15.10.2006	výlety po okolí za deštivého počasí
Pondělí	16.10.2006	výlety po okolí za nádherného slunečného počasí
Úterý	17.10.2006	výlety po okolí za nádherného počasí
Středa	18.10.2006	odjezd z Göreme kolem vyschlého solného jezera na dálnici do Istanbulu
Čtvrtek	19.10.2006	příjezd do Istanbulu cca 4:00 časně ráno, prohlídka modré mešity
Pátek	20.10.2006	prohlídka Istanbulu – sultánovy paláce, odjezd domů v cca 15:30
Sobota	21.10.2006	jedeme přes Rumunsko do Maďarska
Neděle	22.10.2006	příjezd domů v cca 00:30 Velké Meziříčí

Kappadokie

v překladu tento název znamená „*Země krásných koní*“. Krásné koně jsme zde viděli také, nicméně bychom klidně zůstali u toho, že se jedná o krásnou zemi.

Čtvrtek 12.10.2006

... vyrážíme do Turecka

16:00 Šumperk

19:45 Žďár nad Sázavou

20:00 Nové Veselí

20:30 a ještě poslední nakládání

... a vyrážíme z Velkého Meziříčí

21:30 projíždíme hranice se Slovenskem, na Benzině nemají dálniční známku, tak vyrážíme tedy bez ní a okamžitě šetříme 150 Kč

22:15 přechod Bratislava Rusovce – Rajka
Policejní kontrola se zajímá o pašování cigaret, ale my si dáváme první přestávku na kafe z termosky

*Hraniční přechod na Slovensko
(ve směnárně sháníme dálniční známku)*

... jak se nám daří je vidět na fotce ... ☺

Pátek 13.10.2006

... přijždíme do Turecka

- 02:00** překračujeme hranice
Horgos – Subotice do Srbska
- 03:00** krátká přestávka – střídání řidičů
- 04:50** dálnice Bělehrad – Nis
- 06:15** krátka přestávka – střídání řidičů
- 08:40** přijždíme na přechod Kalotina
do Bulharska
- 10:20** tankování nafty u Sofie
- 12:30** převlékací přestávka (do kratošů)
- 13:20** u Haškova (Bulharsko) oběd
(na vařiči děláme polévku a kafčo)
- 15:00** přijždíme na hranice do Turecka
(6 kontrol v různých budkách)
- 15:40** přijždíme do Edirne (119 000 obyv.)
- 16:15** hotel SIK – a smlouváme ubytování
- 16:30** večerní prohlídka města

*Máme za sebou přes 1400 km a 20 hodin
jízdy (i s přestávkami).*

Procházka městem Edirne (Turecko)

Edirne (dříve **Adrianopolis**) je město ležící v evropské části současného Turecka. Bylo založeno císařem Hadriánem jako Hadrianopolis a v současné době má cca 120 000 obyvatel. V minulosti bylo okolí města díky jeho strategické poloze místem řady významných bitev.

Toto místo bylo osídleno již dlouho před založením **Hadrianopole**. Podle řeckých mýtů zde založil město Orestés a pojmenoval ho po sobě - **Orestias**. Bezprostředně před Hadrianem zde však již stála thrácká osada. Hadrianus tuto osadu přeměnil na město, přestavěl ho a ustanovil hlavním městem thrácké provincie. Poblíž města byl roku 323 poražen Licinius a o 55 let později zde byl v bitvě s Góty zabit císař Valens. V roce 813 bylo město dobito Bulhary a chán Krum přesídlil jeho obyvatele na sever za Dunaj. Za dob latinského císařství, roku 1205, zde bulharský car porazil křížáky a o několik let později ho obsadil Theodor Komnemos, kterého však Bulhaři o tři roky později porazili. Sultán Murat I. obsadil toto město roku 1360 a mezi lety 1365 a 1453 to bylo hlavní město celé Otomanské říše. Narodil se zde i císař Mehmed II., který později dobil **Konstantinopol**. Díky své významné poloze bylo častým terčem útoků a často se zde měnili vládcové. Město střídavě patřilo Řekům, Bulharům, Turkům nebo dokonce Rusům.

Sobota 14.10.2006

- 08:30** vyrážíme z Edirne směr Istanbul
- 10:45** platíme vstupenku do Asie za 4 TRL a přejíždíme visutý most Fatih (1510 m z roku 1988) přes Bospor
- 12:00** bereme naftu za Istanbulem
- 15:10** přijíždíme na obchvat kolem Ankary
- 16:15** přestávka na oběd a kafčo (za městem Irmak)
- 20:00** krátké bloudění po městě Nevsehir
- 20:45** ubytování v Göreme v hotelu Güven Cave Hotel (www.guvencavehotel.com)

Tento den jsme ujeli více jak 1000 km za necelých 12 hodin po velmi kvalitních placených (4 až 6-ti proudých) i neplacených stejně kvalitních (4-proudých) dálnicích a silnicích Turecka.

Cesta přes most (v Istanbulu) do Asie

Neděle 15.10.2006

08:30 vstáváme do deštivého dne

09:00 snídaneň na hotelu

10:15 vyrážíme na prohlídku po okolí
a za zamračeného a deštivé počasí
autem objíždíme následující
oblasti v okolí **Göreme**:

Ortahisar (bereme naftu)

Urgup, údolí Pancarlik

Mustafapasa, Avanos

údolí Pasabagi, Zelve

16:30 navrat do hotelu

... a rekvalifikace ... 😊

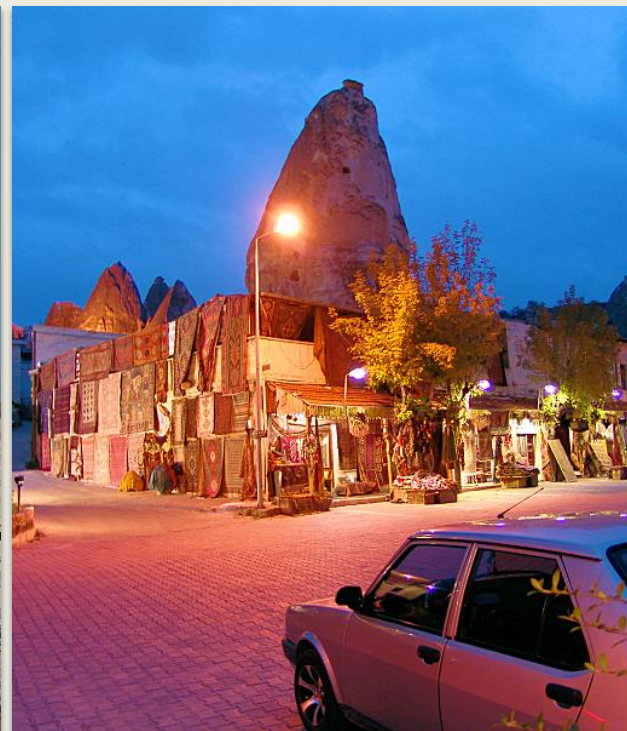
15.10.2006 13:45, Avanos, ALI BABA

*Před deštivým počasím jsme se schovali v hrnčířské
dílně a také zároveň v prodejně keramiky*

*Tento nedělní
den byl ve
znamení
pošmurného,
zamračeného
a deštivého
počasí
☹
Naštěstí to byl
náš poslední
deštivý den*

Göreme

Turistickým centrem Kappadokie je městečko Göreme. Desítky pensionů zde nabízejí ubytování přímo v jeskyních vydlabaných do zdejších kuželů a pyramid.

Národní park Göreme

je unikátní komplex skalních útvarů, připomínajících měsíční krajinu. Jeho podivuhodný vzhled vznikl působením deště a větru na porézní sopečnou horninu tuf. Národní park Göreme se rozkládá v provincii Nevşehir v blízkosti stejnojmenného města Nevşehir. Národní park Göreme je srdcem dříve vulkanické oblasti Kappadokie. Nadpřirozeně vyhlížejí mnohobarevné skalní pyramidy s nasazenými "cylindry" na svých vrcholcích dosahují výšky až 100 metrů. Dodnes zde jsou vytesané svatyně, jeskynní obydlí a podzemní města vyzdobené freskami, zobrazující biblické výjevy a svaté. Nejzachovalejší výzdoba se nachází v tzv. Tmavém kostele (Karanlık kilise). Národní park Göreme byl zapsán na Seznam světového dědictví UNESCO.

Pondělí 16.10.2006

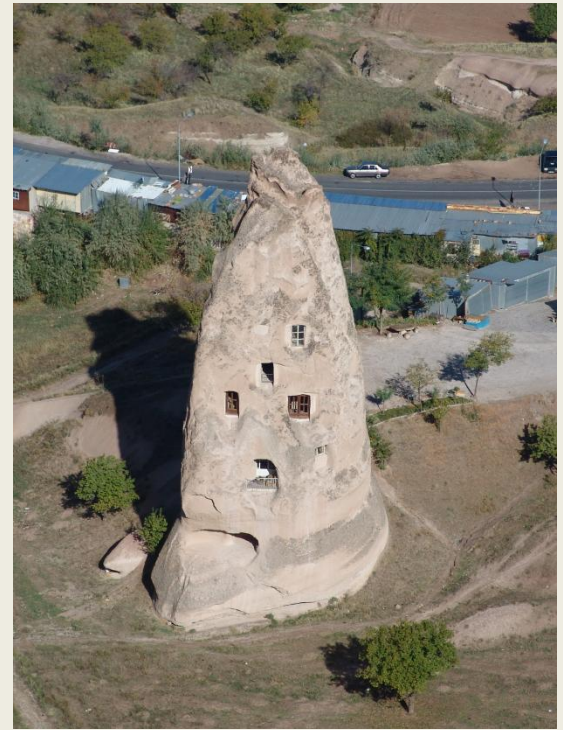
- 08:30** probouzíme se do nádherného rána (modrá vyčištěná obloha) a na nebi je několik horkovzdušných balónů přelétávajících nad údolím
- 09:00** snídaně v hotelové restauraci
- 09:30** vyrážíme na prohlídku z Göreme na skalnatý hrad Uchisar (1400 m)
- 10:45** Derinkuyu
návštěva podzemního města Libor s Rostou po dlouhém smlouvání kupují 2 koberce

... a nezbytná koupě koberce

Libor vybírá koberec v Derinkuyu (hned vedle výlezu z podzemního města), a neustále odmítá prodavačem nabízený jiný "lepší a kvalitnější" koberec a celou následující hodinu

trvá na svém ... ☺

A až po nezbytném kalíšku čaje s jiným prodavačem došlo k dohodě ...

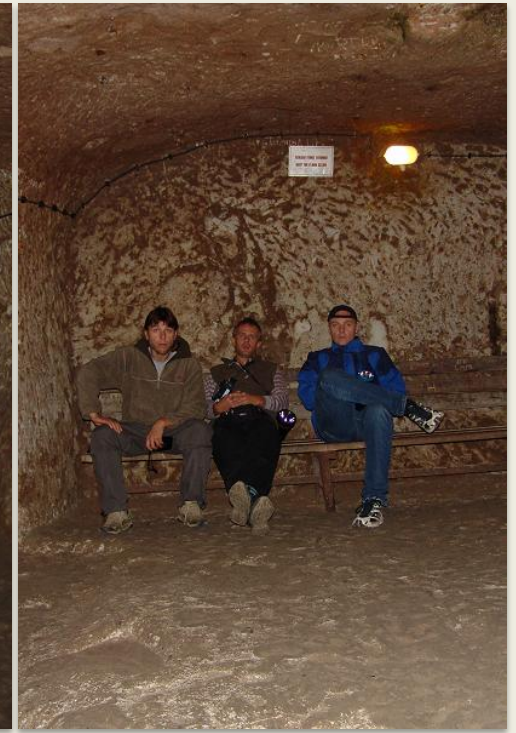
Hrad Uchisar, 1400 m *(prostřední obrázek, levá fotka – pohled dolů z hradu)*

Skalní hrad Uchisar je vysoký sopečný výstup horniny provrtaný tunely a okny, který je viditelný na míle daleko. Je to hlavní dominta krajiny, čehož také v hlavní sezóně využívají obchodníci.

Uchisar

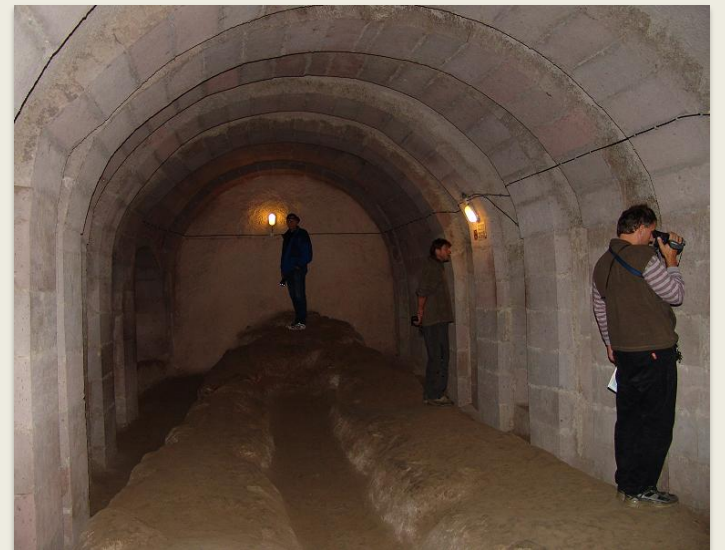
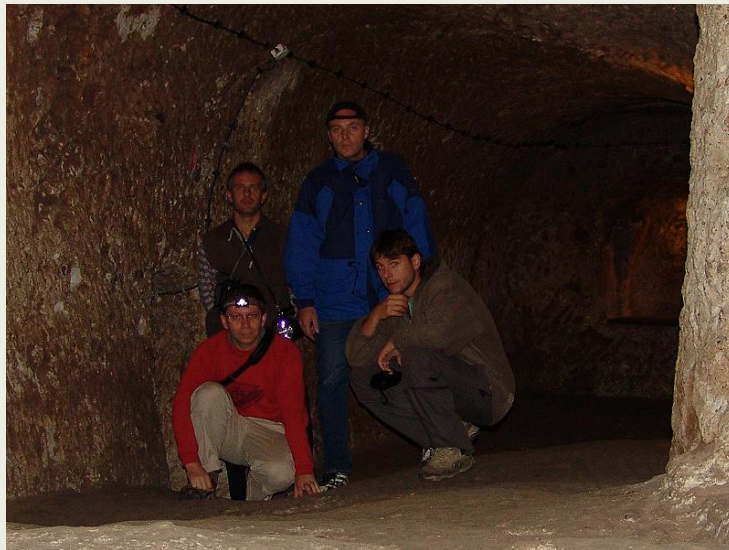
je téměř dokonalou prolézačkou. Jedná se o skalní hrad ve stejnojmenném městě a popravdě při prvním pohledu na něj jsme se nemohli ubránit pomyšlení na ementál provrtaný od myší.

V bělostné skále se to na každém rohu černá nějakým otvorem, který si můžete prolézt. Při troše prolézání a postupování nahoru se člověk brzy dostane až na vrcholek skály odkud je krásný výhled do okolí, jen těžko se odtud odchází.

Fotky
z podzemního
městečka
v Derinkuyu

fotka úplně
vpravo: škola

Turistická oblast Kappadokie

Na náhorní plošině ve středním Turecku se nachází prazvláštní oblast s mnoha vyhaslými sopkami. Již za antiky byla nazývaná Kappadokií a najdeme o ní dokonce zmínky i v Bibli. Její zrod, zhruba před osmi miliony lety, nepřímo způsobila série tří sopečných výbuchů. V mnoha vrstvách se tehdy začal ukládat sopečný popel, láva, úlomky hornin a bahno. Jak plynul čas, velký tlak a voda přeměnily vulkanické sedimenty v měkkou, světle zbarvenou horninu zvanou tufit. Pak se přidala různá zemětřesení, záplavy, mráz a působení silných větrů.

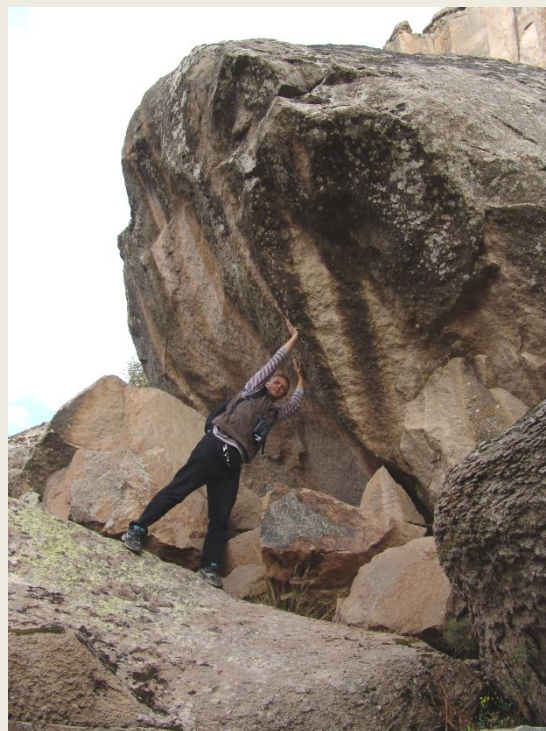
Výsledkem je krajina vyhlížející jako z jiného světa. Před vašimi zraky se otvírají vyprahlá údolí, nad nimi se tyčí kopce a kopečky v podobě kuželů a pyramid. Některé mají stěny zcela hladké, jiné jsou členité a nepravidelné, jako by je někdo nedbale otesal a své dílo opustil před dokončením. Ční zde i špičaté sloupy s plochými kameny balancujícími na jejich vrcholcích. Ty připomínají podivuhodné houby či postavy mnichů zahalených v kápi. Snovou atmosféru celé krajiny umocňuje magická škála barev od sytě smetanové přes růžovou a červenou až k šedé a světle modré. Vše dokreslují ostrůvky sytě zelené vegetace kontrastující s okolní pustinou. Jako by tato krajina nebyla již sama o sobě dost zvláštní. Ve stěnách kuželovitých kopců jsou navíc vytesány okna a dveře. Až do počátku 20. století se totiž v Kappadokii bydlelo. První lidé zde žili pravděpodobně již kolem roku 4000 před naším letopočtem, kdy také nejspíš začali rozšiřovat přirozené dutiny a obývat přírodní jeskyně. Postupem času zjistili, že do měkkého tufitu mohou snadno pomocí primitivních nástrojů vytesávat celé místnosti. Tyto příbytky skýtaly poměrně útulný domov. Teplota v nich zůstávala po celý rok téměř neměnná, takže obyvatelé byli v létě chráněni před extrémním horkem a v zimě zase před třeskutými mrazy.

Asi nejnámějššími obyvateli Kappadokie byli na počátku našeho kalendářního věku první křesťané. Uprchli sem před perzekucemi ze strany Římanů, Arabů a Turků.

Zástupy řádových sester a bratří zde zakládaly malé kláštery, kostelíky a poustevny. Ty nejstarší svatostánky víry jsou velice prosté. Mají holou klenbu, obdélníkový půdorys, strohou výzdobu a jsou maximálně osm metrů dlouhé. To novější kostely z druhé poloviny 10. století snesou již ty nejpřísnější měřítka znalců architektury. Najdeme v nich chrámovou klenbu, sloupy a kryptu. Jejich stěny jsou pak bohatě pokryty freskami, které zachycují výjevy z Nového zákona a ze života světců.

Turistickým centrem Kappadokie je městečko **Göreme**. Desítky nejrůznějších pensionů zde nabízejí ubytování přímo v jeskyních vydlabaných do zdejších kuželů a pyramid.

Údolí Ihlara - útočiště křesťanů a kostely ve skalách

Údolí je dlouhé asi 13 km a pokud si člověk dá tu práci a jde těsně podél skal, objeví nečekané poklady. Na stěnách se nachází mnoho maleb, krom toho je skála provrtaná jako ementál. Takže se hodí baterka. Kostelů tu bývalo přes stovku, dnes jsou z velké části zřícené a ty dochované ničí zub času a bohužel i turisté.

Ihlara bývala jakýmsi útočištěm křesťanů, není se čemu divit, je to takový kamenný svět sám pro sebe.

Úterý 17.10.2006

09:15 snídaně

10:40 vyrážíme z Göreme
návštěva Open Air Museum

11:20 odjíždíme směrem na Ortahisar
návštěva Rose Valley
(bohužel za poledne)

13:40 odjíždíme zpět přes Göreme
na Cavusin do Zelve
Open Air Museum

17:15 přijíždíme zpět do Göreme

20:30 večeře ve vesnici Göreme

Nádherné ráno po několika nevlídných dnech.

Nebe je vyčištěné od těžkých "mokrých" mraků a místo nich se vznášejí několik horkovzdušných balónů, které rychle zapadají za horizont.

Při odjezdu z městečka Göreme (kde jsme 4 noci spali) se ještě naposledy zastavujeme na kopci a chvíli shlížíme dolů ... a vyrážíme směrem na Sultanhani se záměrem navštívit (spíše více vyschlé) solné jezero uprostřed Turecka. A protože bloudíme na venkově, turecky neumíme (a Turci zase neumí anglicky) a mapa také není přesná, náš záměr vzdáváme a po návštěvě Sultanhani najíždíme na dálnici a pokračujeme na Istanbul.

Středa 18.10.2006

- 10:30** vyrážíme z hotelu
Holubí údolí
- 11:30** odjíždíme z Göreme
návštěva rozpadlého karavansaray
- 12:40** Aksaray
nakloněný minaret Egri Minare
mešita Ulu Cami
- 14:00** vyrážíme do Sultanhani
- 14:45** Sultanhani
velmi zachovaný Karavansaray
- 15:15** vyrážíme dál ... kolem jezera Tuz Gölü
- 18:00** na benzince si děláme polévku
(100 km před Ankarou)
- 21:45** večere v restauraci (parkoviště u Bolu)
- 22:30** odjíždíme po dálnici směr Istanbul

zbořená karavansaray (vlevo)
zachovalý karavansaray v Sultanhani (nahore a vlevo dole)
mešita v Aksaray - po skončení polední modlitby (dole)

Čtvrtek 19.10.2006

08:00 budíček parkoviště před Istanbulem

09:00 po snídani vyrážíme
přes most Bogazici Köprüsü zpět
do Evropy (1973, délka 1560m)

10:45 ubytování v Hostel Istanbul
(www.istanbulhostel.net)

12:00 vyrážíme za památkami
Modrá mešita (Sultan Ahmet Camii)
Hippodrom (Atmeydani)
fontána německého císaře Viléma
hrobka sultána Ahmeda I
Theodosiův obelisk (z Egypta)
spirálovitý hadí sloup
obelisk z hrubého kamene

13:00 postupné vyvolávání muezinů

13:30 Aya Sofya (Hagia Sofia)
Velký bazar (Kapali Karsi)
Sultanahmed park
večerní Istanbul

... a z Asie zpět do Evropy po dálnici

Při odjezdu domů se díváme na druhý břeh, kde vidíme cíl naší příští výpravy do Turecka v roce 2008 – **Galatskou věž**

prodejna koberců s ruční výrobou →

Istanbul – historie a současnost

Istanbul (turecky **İstanbul**; z řec. εἰς τὴν πόλιν eis tén polin (v 15. století vyslovováno is tin polin) „do Města“) je největším tureckým městem, důležitou obchodní křižovatkou a Branou Orientu.

Istanbul je proslulý především jako město, které se rozkládá na dvou kontinentech – evropském a asijském. Istanbul se do historie zapsal pod různými jmény: **Byzantion**, **Konstantinopol** nebo **Cařihrad**.

Oba kontinenty spojuje a zároveň rozděluje **Bosporská úžina**. V evropské části se nachází většina významných památek a také historické centrum města, původem ještě z dob Římské říše. **Bospor** je strategická mořská úžina, dopravně velmi využívaná. Její název znamená „Ten s úzkým hrdlem“. Hloubka tohoto průlivu je 118 metrů, dlouhý je 31,5 kilometrů. Tato mořská cesta spojuje Černé moře s Marmarským. Podle pověsti přepluli Bospor jako první argonauti hledající **Zlaté rouno**.

Bohatá historie města sahá až do časů antiky; město vzniklo jako malá osada **Byzantion** a rozrostlo se až za časů Východořímské říše jako její metropole. Stalo se i centrem řecké kultury a později i Pravoslavné církve. Vzniklo spoustu významných církevních staveb, z nichž nejznámější je **Hagia Sophia**, ve své době největší stavba svého druhu na světě. Ke konci existence byzantské říše bylo město několikrát vyplněno vojsky křížových výprav.

Istanbul byl za časů byzantské říše jako **Cařihrad** hlavním centrem všeho obchodu a kultury, zůstal jím i po dobytí Osmany. Ti sem přesunuli své hlavní město, ležící dříve v Malé Asii a začali rozšiřovat do té doby velmi cizí islám. Název změnili na dnešní (do roku 1453 město ale nazývali **Konstantinije**). Vznikly nové mešity (**Modrá mešita**, **Tulipánová mešita**, **Sulejmanova mešita**, podle islámu byla přebudována i katedrála **Hagia Sofia**). Velký počet velmi bohatě zdobených chrámů z Osmanské doby je pozůstatkem pravidla, podle něhož každý panovník postavil na svojí počest vlastní mešitu. Usazovali se zde obchodníci z porobených států, kterými bylo Řecko, Srbsko, Bulharsko či Arménie; Istanbul tak získával kosmopolitní ráz. Ke konci 19. století byl už moderním milionovým městem s podzemní i tramvajovou dráhou, železniční spojení do Evropy bylo samozřejmostí.

Změnou pro celé město se stalo vypuknutí první světové války, v níž se Osmanská říše, již jako velmi slabá, přidala na stranu Německa a Rakouska-Uherska. Válku však země prohrála, Istanbul byl obsazen vítěznými mocnostmi (Anglie a Francie) a říše se rozvrátila. Za pět let byla pod vedením **Kemala Atatürka** ustanovena republika, z taktických důvodů však došlo k přesunutí sídla státu do Ankary. Ta leží ve vnitrozemí v případě další války by nebyla tak snadno napadnutelná. Istanbul poprvé ve své historii se stal pouhým městem.

Ve městě žilo ještě v 50. letech 20. století velké množství Řeků, kteří tu tvořili komunitu žijící zde již od doby pádu **Byzantské říše**. Po nepokojích v září roku 1955 však byli nuceni odejít; stali se totiž terčem násilných a nenávistných útoků turecký ultranacionalistů. Tehdejší premiér Turecka, Adnan Menderes, který za těmito útoky stál, poté zahájil velkou modernizaci celé země, které se samozřejmě dotkla i jejího největšího města, a která měla za cíl také odvést pozornost od zvěrstev běsnící turecké lůzy. Postavily se nové silnice a dálnice, objevily se továrny, vzrostla ekonomika. Životní úroveň rostla s tím také a to přimělo i další Turky aby se nastěhovali do Istanbulu. Z milionového města se stalo během třiceti let pětimilionové a do roku 2000 již předstihlo ve své velikosti Paříž. Mnoho malých vesnic v okolí velkoměsta se změnilo na čtvrtě s městskými domy a průmyslem, mnohdy však byla úroveň zástavby velmi nízká. **Bospor** byl přemostěn dvěma zavěšenými mosty, vznikla dálnice do hlavního města Ankary, vyrostly mrakodrapy.

Jako velice významná kulturní a obchodní křižovátka vždy přitahoval lidi všech profesí, národů a vyznání. Proto lze říci, že je dnes Istanbul kosmopolitní město, kde vedle sebe nyní již v přátelství a míru žijí muslimové, židé a křesťané.

Istanbul
v noci ve dne
v době
Ramadánu

*(islámský
náboženský postní
svátek)*

Istanbul – památky

Každá epocha zanechala ve městě nesmazatelné památky, nejstarší z nich jsou až z doby východořímské říše.

Konstantinův sloup

Je také znám pod názvem Čemberlitaš – nejstarší stavební dílo ve městě. Postaven roku 330 u příležitosti povýšení Byzantionu na hlavní město říše římským císařem Konstantinem Velikým.

Sulejmanova mešita

Sulejmanova mešita, díky poloze na jednom z istanbulských kopců, je dobře viditelnou dominantou města. Byla postavena za vlády Sülejmana Nádherného, za jehož vlády se stala Osmanská říše světovou mocností. Čtyři minarety s celkem 10 balkóny mají symbolizovat, že Sulejman

byl desátým osmanským sultánem a čtvrtým padišáhem od dobytí města. Mešita je vrcholné dílo osmanské klasiky a tomu odpovídá i interiér, který osvětluje celkem 138 zdobených oken. Mešita byla postavena za pouhých sedm let. Od roku 1557 shlíží její silueta na město až dodnes. Kromě koberců, arkád z lomených oblouků a žulových sloupů zaujmou i lustry s bronzovými svícny, mezi nimiž jsou vidět velká, černá, pštrosí vejce. Samotná mešita je součástí komplexu staveb, ke kterým patří medresa, karavanseraj, zbrojnice, nemocnice, imaret, lázně a obchody. Tyto paláce však byly pro sultána příliš malé a proto se rozhodl vybudovat palác Topkapi.

Palác Topkapi

Palác Topkapi byl sultánovou rezidencí až do roku 1839 a zároveň centrem vlády nad celou říší. V některých dobách zde žilo až 5 tisíc lidí a serail tak byl městem ve městě. (viz také Klenotnice v paláci Topkapi). Palác byl od ostatních částí města oddělen vysokou pevninskou zdí. Jeho název pochází podle děl střežících do něj vstup.

Modrá mešita

Modrá mešita je nejznámějším symbolem Istanbulu hned po **Hagia Sofii**. Je to největší mešita ve městě a jako jediná má šest minaretů. Postavena byla roku 1617 pro sultána Ahmeda I. Poloha mešity vysoko nad vodami Marmarského moře, její stavební řešení i výzdoba představují vrchol osmanské architektury. V interiéru mešity zaujmou čtyři mohutné rýhované pilíře nesoucí hlavní kupoli, stovky červenobílých modlitebních koberečků, pět řad barevně zasklených oken. Obložení stěn modrými fajánsovými dlaždicemi, které daly mešitě přívlastek „modrá“. V komplexu stavem přiléhajících k Modré mešitě je i Muzeum koberců a kelimů. Nedaleko je také mauzoleum sultána Ahmeda I. Naproti Modré mešity stojí nejvelkolepější architektonické dílo byzantského umění chrám Boží moudrosti Hagia Sofia. Tato sakrální stavba dnes slouží jako muzeum.

U mešit platí pravidlo. Běžná mešita má jeden minaret. Lepší může mít dva minarety. Ale šest minaretů smí mít pouze mešita v Mekce. Pověst proto praví, že sultán musel nakonec nechat postavit v Mekce sedmý minaret.

Bazary

Velký bazar (turecky **Kapalı Carşı**) je obrovský trh pod jednou střešou, klasický osmanský trh. Téměř 4000 malých krámků se tu tísni jeden vedle druhého, z toho polovina patří zlatníkům. Turisté procházejí nekonečnými chodbami a míjí nepřeborné množství zboží. Mezi další známé bazary patří Egyptský bazar a Knižní bazar. Egyptský bazar se nachází na břehu Bosporu u Galatského mostu. Je o mnoho menší než Velký bazar, ale má své kouzlo. Prodává se tu většinou koření a sušené ovoce. Prodejci mají zboží ve velkých pytlích a odvažují požadované množství.

Istanbul

- Bazar
- Starý bazar

Hagia Sofia (Haya Sofia)

(řecky Ἁγία Σοφία, turecky Ayasofya) čili **chrám Boží Moudrosti**

je světoznámá stavba v zátoce Zlatý roh v Istanbulu. Jedná se o jednu z nejznámějších sakrálních staveb světa. Původní křesťanská patriarchální bazilika byla po dobití Konstantinopole Osmany (1453) upravena na mešitu (a později opatřena minarety); v roce 1934 byla v rámci Atatürkových reforem sekularizována, od té doby slouží jako muzeum. Téměř tisíc let (do dokončení katedrály v Seville v roce 1520) byla největší katedrálou na světě.

Křesťanské období

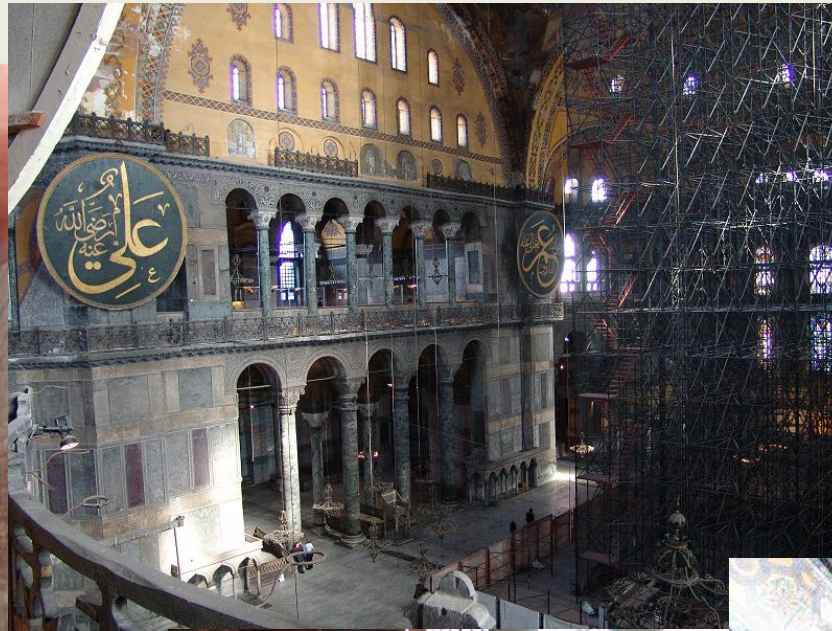
Rekonstruovaná podoba chrámu Hagia Sofia před tím, než byl přestavěn na mešitu (nejde o fotografii) Hagia Sofia byla postavena na popud byzantského císaře Justiniána a vysvěcena 26. prosince 537, a to na místě, kde stál již dříve chrám sv. Sofie. Architekty stavby byli Isidor Mílétský a Anthémios z Trallu. Dodnes je nejvýznamnější památkou byzantské architektury, symbolem celého Istanbulu. Přesto se však již roku 558 její kopule během zemětřesení zřítily. Následovala další zemětřesení v letech 989 a 1346, která však již neměla takový ničivý účinek. Dnes se v kopuli nachází 40 oken, vždy jedno mezi nosnými klenbovými žebry z cihel a malty. Chrám byl v této době také sídlem konstantinopolského patriarchy. Po dobytí Konstantinopole 4. křížovou výpravou byl chrám Boží Moudrosti sídlem latinského patriarchy konstantinopolského.

Islámské období

Interiér chrámu Byzantské říše *(která postupně ztrácela svůj vliv, až byla roku 1453 zcela vyvrácena Osmany, kteří ji dobyli za vlády sultána Mehmeda II. Konstantinopol)* Hagia Sofia byla přebudována na mešitu a křesťanské mozaiky byly zakryty. Chrám se stal hlavní – nyní již istanbulskou mešitou a podle jejího vzoru začaly být stavěny další mešity, nejdříve ve městě a později v celé osmanské říši.

Roku 1934 nařídil Mustafa Kemal Atatürk, tehdejší prezident Turecké republiky, že Hagia Sofia bude sekularizována a přebudována na muzeum. V roce 1993 inspekce UNESCO zjistila chátrající stav budovy, takže byla podniknuta rekonstrukce.

HAGIA SOFIA

Pátek 20.10.2006

Od rána se v Istanbulu
věnujeme prohlídce Sultánova paláce Topkapı

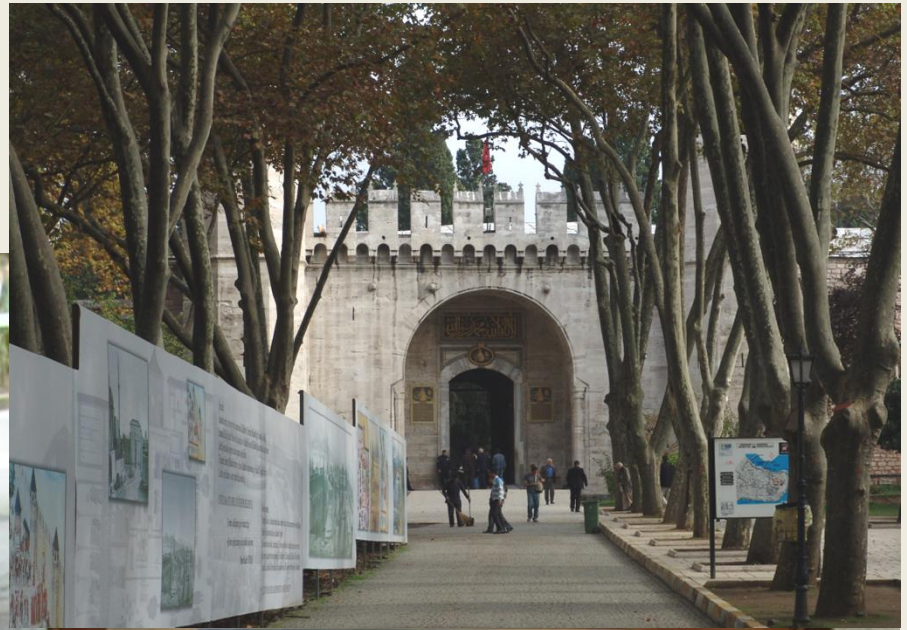
V páteční pozdní odpoledne vyrážíme domů.
Z Istanbulu jedeme směrem na Edirne ...

Na modelu jsou pěkně vidět jednotlivá
nádvoří (vstup dle postavení úředníka).
Úplně vpravo s věžičkami jsou sultánovy
kuchyně, vlevo jsou budovy Harému.

Ve vstupním portále (na obrázku dole)
úřadoval vezír ... přijímal jednotlivé návštěvy

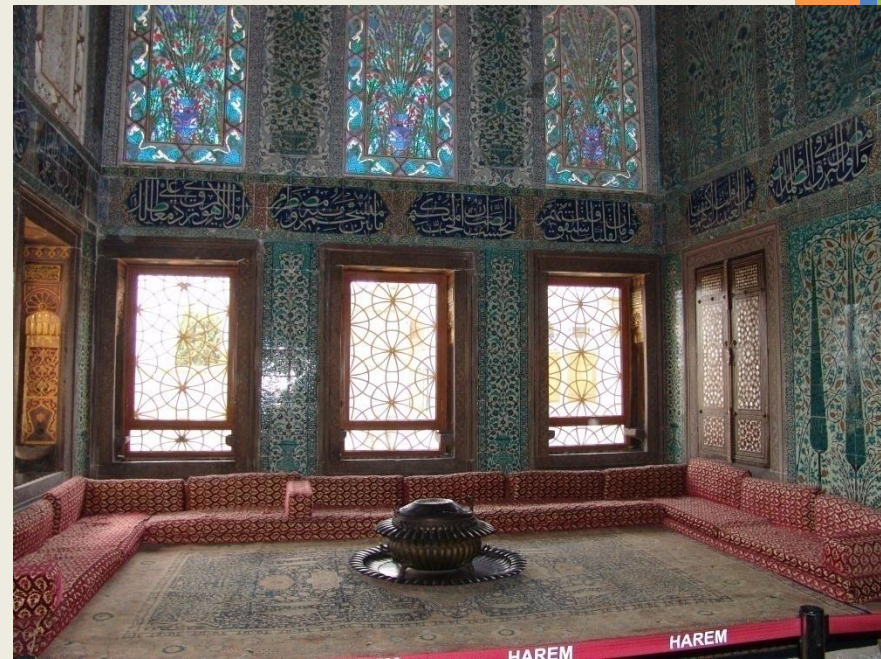
Ukázka původní dlažby v paláci

- Vchod do paláce Topkapi
- Model Sultánova paláce dokumentuje obrovskou rozlohu
- Vlastní placený vstup je až do paláců uprostřed
- Placený vstup je také do Harému.

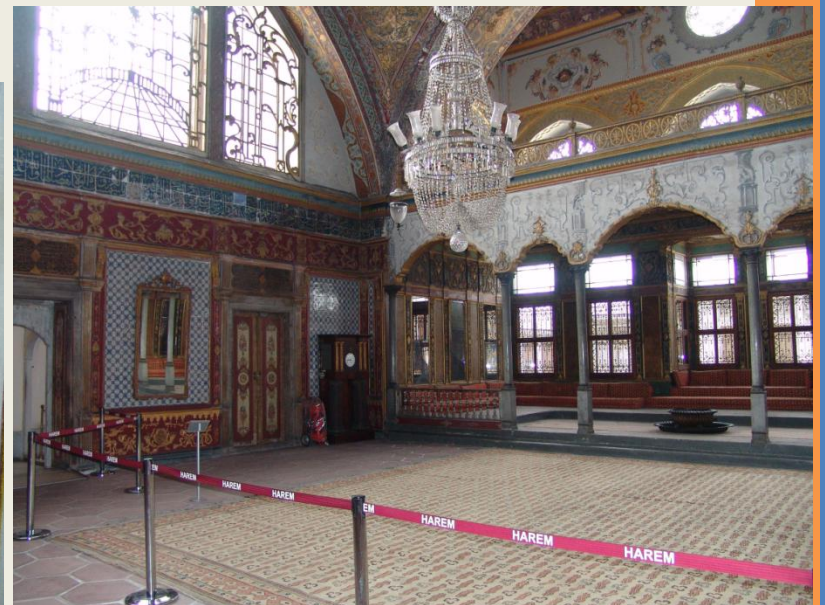
Harém

Koupelna

„Obejvák v harému“

Toaleta →

Nádherně zdobené místnosti

Sobota 21.10.2006

V pátek 20.10.2006 navečer vyrážíme z Istanbulu směrem na:
Bulharsko – Rumunsko (přes Bukurešť)
– Maďarsko – Slovensko – Velké Meziříčí

V sobotu ráno na chvíli sjedeme ze silnice, uděláme si v Rumunsku krátkou „svačinovou“ přestávku a rozhlížíme se po krajině, kde se „zastavil čas“.

Krátká zastávka v Rumunsku

- Libor se s velkou péčí stará o „našeho oře“
- ... no a my ostatní se zatím rozhlížíme po krajině

Poslední společná fotka vzniká na parkovišti ve Velkém Meziříčí, kam v sobotu chvíli po půlnoci unavení po dlouhé jízdě dorážíme.

Jedna z posledních večerních zastávek na dálničním odpočívadle v Maďarsku

Expedice č. 1 – Kappadokie 2006

(čtvrtek 12.10.2006 20:30 - neděle 22.10.2006 00:30)

Náklady Turecko 2006

1 EURO =	29	Kč
1 TLR =	15	Kč

Ubytování v Turecku	Celkem	na jednoho	v Kč	
Edirne	35 EURO	8,75 1 noc	253,75	
Göreme	160 EURO	40 4 noci	1160	
Istanbul	40 EURO	10 1 noc	290	
Celkem				1 704 Kč
Dálniční poplatky a mýta				
dálnice Maďarsko	11 EURO	2,75 2 x 5,5 EURO	79,75	
Srbsko mýto	80 EURO	20 s pokutou	580	
Bulharsko	4 EURO	1 2 x desinfekce	29	
	8 EURO	2 2 x 4 EURO	58	
Turecko	42 TLR	10,5	157,5	
Slovensko	150 Kč	37,5 zpět dálnice	37,5	
Celkem				942 Kč
Vstupné do památek				
Hrad Uchisar		5 TLR	75	
podzemí Derinkuyu		10 TLR	150	
Ihlara Valley		5 TLR	75	
Rose Valley		2 TLR	30	
Zelve - open air museum		5 TLR	75	
Sultanhani		5 TLR	75	
Hagia Sofia		10 EURO	290	
Topkapi		10 TLR	150	
Harém		10 TLR	150	
Celkem				1 070 Kč
Nafta	17 000 Kč	4250 Kč	4250	4 250 Kč
Ostatní každý sám + jídlo s sebou cca				2 500 Kč

Celkem za celý výlet na jednoho

10 466 Kč

Expedice č. 1 – Kappadokie 2006

(čtvrtek 12.10.2006 20:30 – neděle 22.10.2006 00:30)

Projeli jsme celkem 6 zemí po trase:

Žďár nad Sázavou – Velké Meziříčí – Brno – Bratislava – Budapešť – Bělehrad – Sofie – Edirne
– Istanbul – Ankara – Göreme – Aksaray a zpět přes asi 40 hraničních kontrol.

Celkem jsme ujeli 5500 km.

Na poplatcích za dálnice a mýtné zaplatili 3 767 Kč.

Za ubytování (6 nocí) jsme zaplatili celkem 6 815 Kč.

Dále se platilo za vstupy do památek 4 280 Kč, nafta stála 17 000 Kč za celou cestu.

Pěkný výlet tedy vyšel včetně drobných útrat a materiálu na cestu na cca 10 000 Kč za jednoho.

(Jen pro orientaci: Euro = cca 29 Kč, 1 TLR = cca 15 Kč)

12.10.2006 20:30 – 22.10.2006 00:30

Kappadokie: Göreme, Istanbul

fotky: petr.jelinek@noveveseli.cz

Expedice č. 1 - Kappadokie 2006

Svého Fordíka na cestu vzal a většinu času řídil: **Libor**

S organizováním trasy pomáhal, řídil , navigoval a ... : **Jirka**

Navigoval, poznámky z cesty zapisoval, video natáčel, účetnictví vedl a spolutovořil tuto fotoreportáž: **Rosta**

Z povzdálí vše sledoval a fotil a tuto fotoreportáž dodatečně se zpožděním vyrobil: **Petr** dne 31.8.2009 ©